

⇒ Navazující magisterský studijní program „Veřejná správa“, podzim 2015, 1. semestr ⇐

Navazující program celoživotního vzdělávání „Veřejná správa“, podzim 2015, 1. semestr

NP102Zk Organizace veřejné správy

Garant: JUDr. Stanislav KADEČKA, Ph.D.

TEZE KOLEKTIVNÍCH KONZULTACÍ

I. kolektivní konzultace (NP102Zk 23.10. prof. JUDr. Petr Průcha / doc. JUDr. Petr Havlan, Csc.)

A. Úvod od studia, seznámení s programem a obsahem předmětu, prameny ke studiu. Podmínky pro absolvování předmětu.

Viz IS MU - Studijní materiály předmětu - Organizační pokyny - Program kolektivních konzultací a popis zkoušky.

B. Veřejná správa jako organizace (pojem, charakteristika, právní základy). Organizační principy, moc a modely. Historie organizace veřejné správy v České republice.

1. Veřejná správa jako organizace (pojem, charakteristika, právní základy)

Pod pojmem **organizace veřejné správy** se především rozumí celá organizační soustava a struktura resp. systém soustavy subjektů veřejné správy. Pojem organizace veřejné správy vyjadřuje **mnohovýznamovost** samotného **pojmu organizace**, v jejímž smyslu můžeme organizaci chápat jednak jako

- instituci nebo soubor institucí,
- strukturu, či dokonce
- systém určitého organizačního uspořádání; mimo to může pojem organizace vyjadřovat označení
- činnosti organizačního charakteru.

Tzv. formální a tzv. neformální organizace.

V našem případě organizace veřejné správy se jedná o **institucionální, strukturální a systémové** pojetí pojmu formální organizace.

Zvláštní význam má institut tzv. **reorganizace**, zákonitosti lze vyjádřit grafem.

Konkrétní uspořádání organizace veřejné správy jako celku, stejně jako postavení jejích jednotlivých organizačních subsystémů i jednotlivých správních orgánů, je vždy výrazem uplatnění **organizačních principů** veřejné správy.

2. Organizační principy, moc a modely

Uplatnění příslušných organizačních principů ve veřejné správě umožňuje rozlišovat následující tzv. **organizačně technické systémy** veřejné správy:

- **systém centralizované, decentralizované, koncentrované a dekoncentrované správy,**
- **systém územní a rezortní,**
- **systém monokratický a kolegiální,**
- **systém volební a jmenovací.**

Pokud jde o konkrétní pohled na stávající reálnou **organizační soustavu české veřejné správy**, ten ukazuje následující organizační uspořádání :

- **ústřední orgány státní správy,**
- **územně dekoncentrované /specializované/ orgány státní správy,**
- **územní subjekty veřejné správy s všeobecnou působností,**
- **orgány /subjekty/ zájmové samosprávy.**

Právní postavení **ústředních orgánů státní správy** je v současné době upraveno v návaznosti na úst. zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, zákonem ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Územně dekoncentrované orgány státní správy existují a působí na základě ustanovení zvláštních zákonů.

Územní subjekty veřejné správy s všeobecnou působností – obce a kraje. Právní postavení obcí upravuje zák.č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, právní postavení krajů zák.č. 129/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, právní postavení hl.města Prahy zák.č. 131/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zájmová samospráva u nás měla v minulosti bohatou tradici. Tato samospráva byla představována nejrůznějšími komorami, svazky, gremii a společenstvy, a plnila ve veřejné správě významné poslání Podle současného právního stavu se jedná zejména o advokátní komory, lékařské komory, stomatologické komory, komory veterinárních lékařů, hospodářské komory, apod., jejichž postavení je upravováno zvláštními zákony.

3. K historii organizace veřejné správy v České republice

- Československá republika 1918 – 1938
- Česko-Slovenská republika 1938 – 1939
- Protektorát Čechy a Morava 1938 – 1939
- Československo v období 1945 – 1948
- Československo v období 1948 - 1989

STUDIJNÍ PRAMENY

Judikatura

Obecná studijní literatura

- Průcha, P.: *Správní právo, obecná část*. 8. vydání. Brno : Doplněk, 2012, s. 161 – 170.
- Hendrych, D.: *Správní věda. Teorie veřejné správy*. 3. vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2009, s. 103 – 158.
- Hendrych, D.: *Správní věda. Teorie veřejné správy*. 4. vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2014.
- Horzinková, E. – Novotný, V.: *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. upr. vyd. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013.
- Hendrych, D.: *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Praha : C. H. Beck, 2012.
- Sládeček, V.: *Obecné správní právo*. 2. vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2009, s. 233 – 250.
- Sládeček, V.: *Obecné správní právo*. 3. vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2013.

Specifická studijní literatura

- Schelle, K.: *Dějiny české veřejné správy*. 1. vydání. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009.

KONTROLNÍ OTÁZKY

1. V jakých významech přichází v úvahu pojem „organizace veřejné správy“ ?
2. Charakterizujte organizaci veřejné správy v Československu v období 1948 – 1989.
3. Rozlište a charakterizujte tzv. organizačně technické principy, resp. systémy, veřejné správy.
4. Jak je tvořena stávající organizační soustava naší veřejné správy?

